

Riad' si svoj čl'n!

jeseň 2011

...časopis pre roverky a roverov, pútnikov, tulákov, vandrovníkov...

...Vlny...Na slnci...Démon súhlasu...Kruh prírody – jeseň...Roverská jeseň na Poľane...
...Roverská trojďnovka v Západných Tatrách...Umenie malých krokov...PONS...Skautská čajovňa...

úvodník..

Vlny

Generácie skautov a skautiek, ktorí sa každý rok privalia na naše pobrežie OTAN, mi pripomínajú vlny na mori. Privalia sa, ovlažia naše pobrežie, zoberú zopár zrníček piesku od nás so sebou a ani sa nenazdáme a sú späť v mori. Takto to robia dlho-predlho... Vždy, keď sa má táto vlna k nášmu pobrežiu dovaliť, mávam zvláštny pocit, vo vzduchu sa vznáša zvláštna atmosféra plná očakávaní a potom sa ani nenazdáme a sú preč. Mávam pocit, ako keď malému dieťaťu zoberú čokoládovú zmrzlinu. Po každom stretnutí vln s pobrežím mi zostáva kopa skvelých zážitkov, a potom sa celý rok teším na novú vlnu. Každý večer pri pohľade na more rozmýšľam akí budú...

Posledná generácia bola výnimočná, a tak sme jej dali nádej pokračovať, veľmi sa teším na to ako to dopadne...

Text: Martin Cerovský - Cero

knižky na cesty...

Démon súhlasu

Tatarka Dominik

Démon súhlasu (spolu s „rozprávkou“ O vládcovi Figurovi) bol dôležitým textom v čase svojho vzniku a knižného vydania a je – ako to už pri ozajstných prózach býva – dôležitý aj dnes. Lebo aj teraz je svet plný figúrok, ktoré ostošest, zaštitené ochranou stáda a bez schopnosti predvídať a mať zásady, súhlasia s hocičím. Figúrka je nebezpečný človek, pretože si myslí, že za nič nemôže, že tamhore vyššie sú činitelia, ktorí za neho myslia, rečia, plánujú, za neho rozhodujú, za neho nesú zodpovednosť... No a tade – vedie cesta priamo do pekla.

"Figúrka je človek, ktorý v mene svojho presvedčenia súhlasí s tým, že ho povyšujú na miesto, na ktoré nestačí. Figúrka je úloha, v ktorej človek hrá, ktorú iba hrá, zle hrá. Figúrka je úloha, v ktorej človek hrá, že za nič nemôže, že tam hore vyššie sú činitelia, ktorí za neho myslia, rečia, plánujú, rozhodujú, za neho nesú zodpovednosť."

čaj o piatej o štvrtej....

Na slnci

Ján Skácel

Povríslem hrubým svázalo nás slunce.

Ó, jak bodají

osiny žhavé. Když jsi ruce zvedla,

zakroužil smolný dým

tak hoří dřín, tak modřín v ohni praská,

utátý smrček, jenom břízka ne.

Tak mokřým dřevem prohořívá láska,

dříve než plamen k slunci vyšlehe.

minulosť v krajine ukrytá...

Kruh prírody

... jeseň...

Svätenie jesene (jesenná rovnodennosť) bolo ukončením hospodárskeho roka a koncom leta-

Dušičky, ktoré pretrvali dodnes - spomienka a uctenie si zosnulých predkov. Mokošin deň - Mokoša je veľká bohyňa Zeme a osudu, teda šťastia aj nešťastia. Ako manželka boha Velesa je aj bohyňou úrody a ochrankyňa stád. Obdobie spomínania na mŕtvych, kedy sa prelínali svety a mŕtvi chodili navštevovať svojich príbuzných. Mŕtvi predkovia sa chodievali zohrievať k ohňom. Obetovalo sa ovocie a zelenina.

Roverská jeseň na Poľane

Keďže leto nám veľmi neprialo a začiatkom septembra konečne začalo byť pekne a teplo, rozhodli sme sa niekoľkokrát vydať do hôr Poľany. Počúvať ručanie jeleňov, poprechádzať sa po horských lúčach a popozerať krásne okolité pohoria z voňavých horských lúč.

Roverská trojdňovka v Západných Tatrách

Na sklonku leta 5 roverov vydaných vysokým horám, kde slnko je vysoko a alpské lúky nádhierne zelené. Strecha Slovenska, z ktorej vidno celú rodnú hrudu.

Foto: Matej Fekjač – Feky

Umenie malých krokov

Antoine de Saint-Exupéry

Neprosím o zázrak, Pane, ale o silu pre všedný život.
Nauč ma umeniu malých krokov.
Sprav ma vynaliezavým a vynachádzavým,
sprav ma sebaistým v správny čas.
Obdar ma jemnocitom, aby som dokázal odlišiť
prvoradé od druhoradého.
Proším o silu kázně a miery,
aby som len tak neprekážol životom
a svoje dni si rozumne rozdelil;
aby som neprespal záblesky svetla a vrcholý,
a aby som si aspoň tu a tam našiel čas na umelecký zážitok.
Dovoľ mi utvrdiť sa v tom, že snívať
o minulosti či budúcnosti mi nepomôže.
Pomôž mi čo najlepšie zvládnuť to, čo je najbližšie,
pomôž mi pokladať práve prežívanú hodinu za najdôležitejšiu.
Ochráň ma pred naivnou vierou,
že v živote musí ísť všetko hladko.
Daruj mi triezve poznanie, že ťažkosti, porážky,
neúspechy a sklamania sú prirodzenou súčasťou života,
že vďaka nim rastieme a dozrievame.
Pripomínaj mi, že srdce sa často stavia proti rozumu.
Pošli mi v pravej chvíli niekoho,
kto má odvalu povedať mi pravdu s láskou.
Chlieb každodenný daj mi pre telo i dušu,
prejav tvojej lásky, priateľské echo,
a aspoň tu a tam náznak, že budem užitočný.

Viem, že veľa problémov sa rieši nekonaním;
daj, aby som dokázal čakať.
Nech vždy nechám teba i ostatných dohovoriť.
To najdôležitejšie si človek nehovorí sám.
To najdôležitejšie mu býva povedané.

Ty vieš, ako veľmi potrebujem priateľstvo.
Daj, aby som dorástol tejto najkrajšej,
najťažšej, najriskantnejšej
a najnežnejšej záležitosti života.
Vnukni mi pravú chvíľu a pravé miesto,
kde môžem zanechať balíček dobra,
slovami či bez slov.

Chráň ma pred strachom, že by som mohol premárniť svoj
život.
Nedaj mi to, čo si želám,
ale to, čo potrebujem.

Nauč ma umeniu malých krokov!

PONS

... postavme most...

Mal som pocit, že sa svet vôkol mňa pobláznil. Túžil som po stretnutí s ľuďmi...s ľuďmi bez zbytočných farebných obalov. Topil som sa vo víre povinností, ktoré som si nahádzal na seba ako horský nosič, ktorý vynáša vysoko do hôr na horské chaty sladkú vodu v plastových fľašiach. Vedel som, že nadišiel čas...zbalit' zopár vecí do rukšaku a odísť niekde ďaleko... Mal som možnosť ako minuloročný účastník Fons-u na československú roverskú akciu PONS...a tak som sa vydal na cestu. Všetky projekty, na ktorých robím posledný rok, som šmaril do šuplíka, rozrobený program na OTAN som nechal v klubovni na stole a posledné spomienky som nechal vo vlaku, ktorý smeroval do Bratislavy...

Celý deň vo vlakoch naprieč Čechami až k poľsko-nemeckej hranici očistí, ale skutočná očista nastáva až počas 10 km púte po cestách – necestách, ktoré vedú až ku Ľosodrevine a čučoriedkam. Perníková chalúпка uprostred tajomnej, vrchárskej krajiny presiaknutej vôňou a hustými hmlami. Čakala len na roverov z celých Čiech, Moravy a Slovenka. Hrstka ľudí, ktorí sa napili z prameňa (lat. Fons) a rozhodli sa postaviť most (lat. Pons). Nebolo ich veľa, len tak akurát. Našli si vo svojich rýchlych životoch čas sa spolu hrať ako malé deti na piesku, smiať sa, večer sa dlho-predlho do Jizerskej noci rozprávať a spievať.

Ráno budičky gitarou, flautou a inokedy spevom. Počas rozcvičky sa premeniť na lietadlá a potom ísť chytať rožky na raňajky do hurikánu. Večer zas spolu v kruhu stáť a poďakovať si za vzájomné obdarovávanie sa. Večer chodiť spávať s peknými myšlienkami z knihy Malý princ alebo sa s Nevrlým vydať po príbehoch, ktoré ukrývajú Jizerské hory v rašeliniskách a Ľosodrevine. Počas čítania týchto príbehov naskakujú husia koža a dokonca môžete uvidieť ježibabu na smrek, ktorý stojí vedľa ohniska, ak v ňom práve dohasínajú posledné uhličky.

Inokedy príde chvíľka tvorenia, vyrobiť si lietajúce metly, ako v čarodejníckej škole alebo vyrobiť farebné lampióny, aby sa jedáleň počas večere nádherne rozsvietila...

Taký bol PONS...neuveriteľné prepojenie času priestoru a našich ciest, ktoré sa stretli uprostred Jizerských hôr. Atmosféru tomuto stretnutiu dodala vôňa rašeliny a večerné príbehy o pytlákoch a ježibabách...

Keď som kráčať dole z týchto magických hôr dolu do doliny späť k ľuďom, pocítil som zvláštny pocit... Kam bude pokračovať moja cesta... most sme postavili, ale budeme ho aj využívať? Posledné zakývanie sa niesli tichom Jizerských hôr a ja som sa s úsmevom na tvári vydal na cestu domov, lebo každý odchod je začiatkom nových ciest...

Text: Martin Cerovský - Cero

Foto: archív PONS-u 2011

Skautská čajovňa

...utkaná z pavučiny snov a túžob...

Od malička som vždy nejaký vytíčaný z rady priemeru...všetci chlapi chceli byť smetiari, len ja hrnčiarom... Potom, keď sme nejaký rástli, všetci začali chcieť mať auto, len ja čajovňu. Keďže prostredníctvom skautingu sa dajú robiť skutočné zázraky, takú malú nekomerčnú čajovňu sme začali tento rok na jar vytvárať v našej klubovni.

Myšlienka projektu: "V obci Zvolenská Slatina chýba alternatívny priestor, kde by sa mohli mladí ľudia neformálne stretávať. Prostredníctvom projektu skautskej čajovne sme sa rozhodli takýto priestor vytvoriť."

Haraburdy preč...

Na začiatku to bolo také chodba, z rodu veránd. Staré jednovrstvové okná a kopa harabúrd, ktoré nám zavadzali v klubovni končili v tejto verande.

A von s nimi povedali sme si jedného dňa a postupne sme začali tento priestor vypratávať.

Kde na to však vziať...

Dnes už nič neurobíte bez peňazí, a tak sme požiadali obec o peniaze na výmenu okna a Komunitnú nadáciu Zdravé mesto o peniaze na vybudovanie pódia. Zvyšok sme zafinancovali z dotácie Ministerstva školstva SR.

Premena priestoru v čase...

V apríli sme vybúrali 2 staré okná, ktoré tu boli. Jedno sme vymenili za nové plástové a druhé sme zamurovali.

Hlavnú časť prác sme zrealizovali počas letných prázdnin. Natiahli sme nové stierky, obmurovali okno, natiahli sme nové elektrické rozvody, vymaľovali tento priestor, vyrobili sme z dreva pódium a opierky na sedenie, poličky na čajníky, pracovný pult a malý stolík.

Pri úprave sme použili aj alternatívne materiály. Pri dverách stojí priečka s hlinenou omietkou, ktorá je postavená z ručne

vyrábaných nepálených hlinených tehál. Ponad pracovný pult je mozaika z rozbitých obkladačiek, ktoré by ináč skončili ako stavebný odpad a závesy sú zavesené na garnžiach vyrobených z papekov. V priestore pripravujem výstavu čiernobielych fotografií. Čajovňa má byť slávnostne otvorená v novembri 2011.

Text a foto z projektu: Martin Cerovský – Cero

Projekt bol realizovaný s finančnou podporou:

KOMUNITNÁ NADÁCIA
ZDRAVÉ MESTO

nadácia SPP